

20.6.10

לכבוד
מר גבריאל מימון
מנכ"ל משרד הפנים
רחוב קפלן 2
ירושלים 94584
ובפקס: 02-6701585

שלום רב,

**הנדון: ביטול דרישת פקידי מנהל האוכלוסין מהתושבים הערבים בנגב לתרגם פסיקות
בתי הדין השרעיים המוגשים למשרד הפנים**

הרינו לפנות אליכם בעניין שבנדון, כדלקמן:

1. לאחרונה, קיבלנו במשרדנו פניות רבות מתושבי הכפרים הבדואים בנגב, על כך שבעת פנייתם אל פקידי לשכת מנהל האוכלוסין במחוז הדרום בדרישה לשנות פרטים אישיים, הם נדרשים לתרגם את פסקי הדין או מסמכים אחרים של בית הדין השרעי הכתובים בערבית לשפה העברית, על חשבונם וזמנם של אותם פונים.
2. דרישת תרגום זו, מחייבת את המבקשים בהוצאת הוצאות כספיות גבוהות לצורך תרגום מסמכי בית הדין השרעי. הוצאות אלו כרוכות הן בתרגום עצמו והן באישור התרגום ע"י נוטריון מוסמך. הוצאות אלו הינן כבדות בייחוד כאשר מדובר באוכלוסיה הבדואית בנגב שהיא אוכלוסייה מעוטת יכולת החיה בתחתית הסולם הסוציו-אקונומי וחלק גדול ממנה אף מתגורר מתחת לקו העוני (יצויין, כי תוחלת העוני בקרב תושבים בכפרים הלא מוכרים בנגב מגיעה אף לכ- 80% והינה חמורה פי שבעה מתחולת העוני בקרב החברה היהודית). הכבדה כלכלית זו, מקבלת משנה תוקף בייחוד בקרב אוכלוסיית הנשים הבדואיות אשר סובלות מחוסר תעסוקה ואבטלה גבוהה.
3. התוצאה הינה, שהוצאות כספיות גבוהות אלו לתרגום מסמכי בית הדין השרעי לצורך קבלת שירות מאת מנהל האוכלוסין, הופכות למכשול אמיתי ומוחשי ומעיקה מפני תושבים אלו לממש את זכותם לקבלת שירות חיוני מרשות מנהלית.
4. ובכל מקרה, דרישת פקידי מנהל האוכלוסין במחוז הדרום המחייבת את הפונים לתרגם את מסמכי בית הדין השרעי לעברית אינה חוקית, שכן, הוראת סימן 82 לדבר המלך במועצתו (1922) קובעת מפורשות, כי יש להשתמש בשפה הערבית הן במשרדי הממשלה והן בבתי המשפט. לא זו

אף זו אלא שבמקרה דנן, מדובר בדרישת תרגום מסמכיו ופסיקותיו של בית הדין השרעי שהינו בעל מעמד סטוטורי הקבוע בסימן 52 לדבר המלך במועצתו (1922), ומזאת עולה כי החלטותיו והמסמכים הנכתבים על ידו בערבית הינם בעלי תוקף משפטי מחייב, שאין להתנות את קבילותם בתרגום. מעבר לכך, דרישת תרגום פסקיו של בית הדין השרעי לצורך שינוי פרטי המבקש/ת במנהל האוכלוסין מהווה הפרה לפסק הדין של בית המשפט העליון, אשר חיזק את מעמדה הרשמי של השפה הערבית (כגון בג"ץ 4112/99 **עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל ואח' נגד עיריית תל אבי יפו**, פד"י נו (5) 393 (2002))

5. לא זו אף זו, אלא שבשנת 2000 הוציא היועץ המשפטי לממשלה הנחיה הנושאת כותרת "תרגום מסמכים רשמיים מערבית" בה נקבע, כי "אין לדרוש מאזרח להמציא לרשות של המדינה תרגום נוטריוני של מסמך רשמי, כמו תעודת נישואין או גירושין, הכתוב בערבית, ואשר הוצא על – ידי רשות המוכרת על – ידי המדינה ואשר פעולתה מהווה אסמכתא לרישום הפעולה שנעשתה." בהמשך, מפרטת ההנחיה כי דרישת הרשות לקבלת המסמך הרשמי לא נועדה לבדיקת אמיתות או תוכן המסמך, כי אם השימוש במסמך הינו לצרכים מנהליים בלבד ועל הרשות להסתפק בעצם הצגת המסמך ולא לדרוש את תרגומו לערבית.

6. יוצא איפוא, כי דרישת פקידי מנהל האוכלוסין מנוגדת ומהווה הפרה להנחית היועץ המשפטי שצויינה לעיל.

== לנוחיותכם רצ"ב הנחית היועץ המשפט לממשלה מס' 21.556 א' מתאריך 4.7.00.

7. למותר יהא גם להפנות לפסק הדין בעניין **עבדאללה** אשר קבע, כי אין להטיל על הניגשים לערכאות שיפוטיות נטל תרגום מסמכים המוגשים אליו בשפה הערבית אל השפה העברית (ראו: בש"א 2555/04 **זועבי עבדאללה נ' אלג'אני ואחרים**, (2002)).

לאור האמור לעיל, נבקשכם להורות כדלקמן:

- א. להורות לפקידי מנהל האוכלוסין במחוז הדרום לחדול מדרישת תרגום מסמכים רשמיים של בית הדין השרעי כתנאי למתן שירות ולקיים את הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 21.556 א' שצויינה לעיל;
- ב. לדאוג להפצת הנחית היועץ המשפטי לעיל לכלל פקידי משרד הפנים על מנת להימנע מהפרת ההנחיה בעתיד.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת-דין

העתק:

מר יהודה וינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה